

रिब्दीकोट गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ८ रिब्दीकोट वैशाख १६, २०८१, साल संख्या: १२

भाग-२

रिब्दीकोट गाउँपालिका

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ बमोजिम गाउँकार्यपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिम विपन्न वर्ग उत्थान सम्बन्धी कार्यविधि-२०८१ सर्वसाधारणको लागि प्रकाशन गरिएको छ।

विपन्न वर्ग उत्थान सम्बन्धी कार्यविधि - २०८१

गाउँकार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति : २०८१/०१/०८

पृष्ठभूमि:

रिब्दीकोट गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्दै आएका जो जिवन निर्वाह गर्न थौं थौं परेका मानिसहरुलाई आर्थिक रूपमा सवलीकरण गराउनका निमित्त स्वास्थ्य विमा तथा अन्य आयआर्जनका काम गर्न इच्छुक नागरिकहरुको संरक्षण उत्थान, सशक्तिकरण, शिक्षा, स्वास्थ्य, आवास, रोजगारी, खाद्यान्न र सामाजिक सुरक्षामा विशेष अवसरको प्रत्याभूति दिन स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद ३ को आधारमा गाउँपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार क्षेत्र भित्र सामाजिक सुरक्षा र गरिवी न्युनिकरण गर्न सामाजिक सुरक्षा योजना र व्यवस्थापन गर्न यो कार्यविधि तयार गरिएको

छ। आर्थिक रूपले विपन्नता भएका परिवारको पालनपोषण, हेरचाह, शिक्षा, स्वास्थ्य उपचार तथा संरक्षणका साथै विपद्मा परेका व्यक्ति तथा परिवारका लागि आर्थिक सम्बृद्धिमा सहयोग उपलब्ध गराउन आवश्यक भएकोले स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ बमोजिम गाउँपालिकाले यो कार्यविधि तयार गरी लागू गरेको छ।

प्रारम्भिक

१) संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

१. यो कार्यविधिको नाम : “विपन्न वर्ग उत्थान सम्बन्धीकार्यविधि, २०८१” रहेको छ।
२. यो कार्यविधि: रिब्डीकोट गाउँकार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएपछि लागु हुनेछ।

२) परिभाषा:

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :

- २.१ ‘कार्यालय’ भन्नाले रिब्डीकोट गाउँपालिकाको कार्यालय सम्फन्तु पर्नेछ।
- २.२ ‘कार्यविधि’ भन्नाले विपन्न वर्ग उत्थान सम्बन्धीकार्यविधि, २०८१ रहेको छ।
- २.३ ‘अध्यक्ष’ भन्नाले रिब्डीकोट गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्फन्तुपर्छ।
- २.४ ‘उपाध्यक्ष’ भन्नाले रिब्डीकोट गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष सम्फन्तुपर्छ।
- २.५ ‘प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत’ भन्नाले रिब्डीकोट गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्फन्तुपर्छ।
- २.६ ‘विपन्न वर्ग उत्थान सम्बन्धीकार्यविधि’ भन्नाले जो दैनिक गुजारा गर्न धौ धौ हुने नागरिकहरुलाई माथि उठान गर्नको लागि विधिसंगत रूपमा संचालन गरिने

कार्यविधिलाई वृभिन्न ।

- २.७ 'विपन्न वर्ग' भन्नाले दैनिक जिवनयापन गर्न कठिनाई भएका आर्थिक रूपले विपन्न परिवार वा व्यक्ति सम्झनुपर्दछ ।

३) उद्देश्य :

यस कार्यविधिका उद्देश्यहरु देहाय वमोजिम रहेका छन :

- ३.१ विपन्न तथा कमजोर वर्ग तथा आवाज विहिनहरुका लागि कार्यालय अभिभावकीय भूमिका रहेको महशुस गराउन ।
- ३.२ गाउँपालिकाप्रति नागरिकको अपनत्वको भावना सिर्जना गर्न ।
- ३.३ मानव अधिकारको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्न ।
- ३.४ गाउँपालिका भित्र जोखिम अवस्थामा रहेका स्वास्थ्य सुरक्षा र संरक्षकत्व आवश्यक भएका विपन्न परिवार एवम् नागरिकको सहज जीवनयापन गर्नमा सहयोगी भूमिका प्रदान गर्न ।
- ३.५ सामाजिक उत्तरदायित्व, सामाजिक पुर्नउत्थान र न्यायपूर्ण समाज निर्माण गर्न ।

४. कार्यक्रम प्राथमिकताका क्षेत्रहरु:

- ४.१ विशेष संरक्षणको आवश्यकता भएका, जोखिममा परेका, आर्थिक दृष्टिले विपन्न परिवार, प्राकृतिक तथा मानविय कारणबाट पिडित तथा प्रभावित र दाहसंस्कार लगायतका खर्च जुटाउन नसकेका परिवारका सदस्यलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
- ४.२ विरामी भएमा आफ्नो औषधि उपचार गराउन समेत सक्षम नभएका वर्गलाई निःशुल्क स्वास्थ्य विमा गरिदिने कार्यलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।

- ४.३ मापदण्डको आधारमा वडावाट छनौट भएका नागरिकलाई स्वास्थ्य विमा लगायत आर्थिक रूपमा आयआर्जन बृद्धिको लागि कृषि, फलफूल खेती, तरकारी खेती लगायतको कार्यक्रम, नगदेवाली उत्पादन, पशुपंक्षीपालनको लागि आर्थिक सहायता, घरेलु उद्यम विकासको लागि ढाकाको धारो लगायतका सामाग्री र सीपमूलक तालिम आदिको व्यवस्थापनको लागि आर्थिक सहायता प्रदान गरिनेछ ।
- ४.४ परम्परागत रूपमा अगाल्दै आएको पेशा गर्ने नागरिकलाई आधुनिक प्रविधि तथा उपकरण उपलब्ध तथा हस्तान्तरण गराइनेछ ।
- ४.५ माथिका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा नागरिकहरुको आवश्यकताको आधारमा नगद वा जिन्सी सामान र अन्य से वा प्रदान गरिनेछ ।

५. कार्य संचालन प्रक्रिया:

- ५.१ विपन्न वर्ग उत्थान कार्यक्रम संचालनको लागि सर्वप्रथम प्रस्ताव आह्वान लागि ३० दिने सूचना प्रकाशन गरी आवेदन संकलन गरिनेछ ।
- ५.२ अनुसूची २ अनुसारको निवेदन, वडाको सिफारिश विपन्न वर्ग उत्थान कार्यक्रमको लागि निर्माण गराईएको चेकलिष्ट सहितको विवरण गाउँपालिकामा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- ५.३ गाउँपालिकाको कृषि/पशु र रोजगार शाखाले स्थलगत अनुगमनको प्रतिवेदन तयार गरी गाउँपालिकाको कार्यक्रम कार्यान्वयन समिति समक्ष पेश गर्नेछ ।
- ५.४ उक्त स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदनको आधारमा कार्यक्रम कार्यान्वयन समितिको बैठकले प्रतिवेदनलाई अध्ययन तथा छलफल गरी लाभग्राही छनौट गरी दुई पक्षीय संभौताको लागि सूचना प्रकाशन गर्नेछ ।

- ५.५ उत्त कार्यक्रम संचालनको लागि छनौट भएका लाभग्राहीहरुसँग पशुबस्तु, कृषि सामाग्री तथा अन्य सामाग्री खरिद गर्न दुई पक्षीय संभौता गरिनेछ ।
- ५.६ छनौट भएका लाभग्राहीहरुले तोकिएको कृषि सामाग्री तथा पशु वस्तु खरिद गरेको बिल, फोटो, भरपाई, हस्तान्तरणका फोटो वडाको भुक्तानी सिफारिश लगायतका कागजातको आधारमा कार्यक्रम कार्यान्वयन समितिका संयोजकको तोक आदेशमा भुक्तानी गरिनेछ ।
- ५.७ पशु जस्तै बाखा/बंगुरको हकमा विमा गराउने दायित्व लाभग्राहीको हुनेछ ।
- ५.८ स्वास्थ्य विमाको हकमा निवेदन दिएका र छनौटमा परेका निवेदकहरुको स्वास्थ्य विमा अभिकर्तासँग संभौता गरी लाभग्राहीहरुको स्वास्थ्य विमा गरिनेछ ।

६. अपेक्षित उपलब्धी :

- ६.१ पिछाडिएका, सिमान्तकृत तथा आर्थिक रूपले पछि परेका वर्गहरुको उत्थान हुनेछ ।
- ६.२ गरिबीको कारण उद्यम गर्न नसक्ने वर्गहरुलाई उत्थान गरी स्वरोजगार बनाइनेछ ।
- ६.३ सामाजिक न्याय र समानता ल्याइनेछ ।
- ६.४ आर्थिक रूपमा सम्बृद्ध ल्याउन सहयोग गर्नेछ ।
- ६.५ शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारीमा परिवर्तन ल्याउन सहयोग गर्नेछ ।
- ६.६ गाउँपालिकाप्रतिको धारणामा सकारात्मक प्रभाव ल्याउनेछ ।
- ६.७ नागरिकहरुमा दिर्घजिवनको लागि सहयोग पुऱ्याउनेछ ।

७. कार्यक्रम कार्यान्वयन समिति:

कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनको लागि तपशिलको

अनुसारको समिति रहने छ ।	
गाउँपालिका अध्यक्ष	संयोजक
गाउँपालिका उपाध्यक्ष	सदस्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य
विषयगत शाखा प्रमुख	सदस्य
कृषि/पशु/रोजगार शाखा	सदस्य सचिव

८. कार्यक्रम कार्यान्वयन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारहरु :

- क) वडावाट छनौट गरी पठाइएका नामावलीलाई अन्तिम जाँचबुझ गरी सुचिकरण गर्ने ।
- ख) विपन्न जर्ग उत्थान सम्बन्धी कार्यक्रममा विनियोजित बजेटको कार्यान्वयन गर्ने र कार्ययोजना स्वीकृत गर्ने ।
- ग) ३३ महिनामा कामको प्रभावकारीताको लागि अनुगमन गरी पृष्ठपोषण दिने ।
- घ) अनुगमन मूल्यांकन प्रतिवेदन सहित कार्यक्रमको समिक्षा गर्नेछ ।
- ड) विपन्न नागरिकहरूलाई अनुगमनको क्रममा सल्लाह सुभाव, उत्प्रेरणा तथा रचनात्मक कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि हौसला प्रदान गर्ने ।

९. विपन्न वर्ग छनौटका आधार वा मापदण्डहरु :

- क) नेपाल सरकारबाट गरीबको परिचय पत्र प्राप्त व्यक्तिलाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ ।
- ख) गाउँपालिकाको आयोजनामा श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान कार्यक्रम अन्तर्गत विपन्न वर्ग सचेतना तथा सम्मान कार्यक्रममा सहभागी भएका घरपरिवार ।
- ग) कृषि उत्पादनबाट ३ महिना भन्दा कम खान पुग्ने घर परिवार ।
- घ) घरमुली एकल महिला भएको ।

- ठ) एकाघरमा रोजगार वा स्वरोजगारीमा संलग्न नभएको घरपरिवार ।
- च) शहिद परिवार भएको घरपरिवार ।
- छ) भूमिहिन सुकुम्बासी घरपरिवार ।
- ज) गरीब, विपन्न तथा लोपोन्मुख भनी नेपाल सरकारद्वारा तोकिएको व्यक्ति वा घरपरिवार ।
- झ) अन्य केही भएमा खुलाउने

१०. बैठक, अनुगमन, मूल्यांकन तथा प्रतिवेदन सम्बन्धी व्यवस्था:
यस कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्यांकन र प्रतिवेदन गाउँपालिकाले त्रैमासिक रूपमा अनुगमन गर्नेछ र सोको प्रतिवेदन गाउँपालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ ।

११. पारिश्रमिक, सेवा सुविधा :

कार्यक्रमको सम्बन्धमा बैठक, अनुगमन मूल्यांकन तथा प्रतिवेदन लेखनको कार्य गर्दाको पारिश्रमिक गाउँपालिकाको आर्थिक कार्यप्रणाली सम्बन्धीसभाले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ ।

१२. थपघट वा हेरफेर गर्न सक्ने :

१२.१ यो कार्यविधिको कार्यान्वयनलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिकाले आवश्यकता अनुसार यस कार्यविधिमा थपघट, हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

१२.२ यस कार्यविधिको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अवरोध र अस्पष्टता आएमा त्यस्तो बाधा अवरोध फुकाउने प्रयोजनका लागि कार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार व्याख्या गर्न सक्नेछ ।

१२.३ यो कार्यविधि कार्यान्वयन गर्न आवश्यक पर्ने अनुसूचीहरूको निर्माण तथा परिमार्जन गाउँपालिकाले गर्न सक्नेछ ।

१२.४ यस कार्यविधिमा लेखिएका प्रावधान संघीय प्रादेशिक ऐन नियम, कार्यविधिसँग बाझिएमा सोही बमोजिम हुनेछ ।

१२.५ यो कार्यविधि आवश्यकता अनुसार कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ ।

अनुसुची - १

कार्यक्रमको प्रस्ताव आव्हानको सूचना
सूचना । सूचना ॥ सूचना ॥॥

मिति :

रिब्दीकोट गाउँपालिकाको आ.व..... प्रदेश सरका हस्तान्तरित कार्यक्रम अन्तर्गत विपन्न वर्ग उत्थान कार्यक्रम अन्तर्गत स्वास्थ्य विमा, बाखा, बंगुर कुखुरा, कृषि तथा पशुजन्य सामाग्री तथा अन्य सामाग्री वितरण गर्ने कार्यक्रम रहेको हुँदा त्यस कार्यक्रममा सहभागी हुन इच्छुक कृषकहरूको लागि प्रस्ताव आव्हानको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । यो सूचना प्रकाशन भएको मितिले ३० दिन भित्र तपशिल बमोजिमका कागजात समेत संलग्न राखी अनुसुची २ बमोजिमको ढाँचामा सम्बन्धित वडा कार्यालयमा पेश गर्नु हुन अनुरोध छ ।

तपशिल

१. अनुसुची २ अनुसारको आवेदन फाराम ।
२. नेपाली नागरिकताको फोटोकपी ।

.....
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अनुसूची - २
निवेदनको ढाँचा

मिति :

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू
रिब्दीकोट गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय,
खस्यौली पाल्पा ।

विषय : कार्यक्रममा सहभागी हुन पाउँ ।

प्रस्तुत विषयमा रिब्दीकोट गाउँपालिका वडा नं. मा स्थायी
बसोबास गर्ने म ले कार्यविधिमा उल्लेख गरे बमोजिमको
..... कार्यक्रममा तपशिलको आवश्यक कागजात सहित यसै
पत्रसाथ संलग्न राखी यो निवेदन पेश गरेको छु ।

आवश्यक कागजातहरु :

१. निवेदन
२. नागरिकताको फाटोकपी
३. वडाको सिफारिश
४. अन्य आवश्यक सिफारिश
५. गरिब विपन्न वा विपन्न वर्ग पहिचान हुने कुनै पनि कागजातहरु
६. चेकको फोटोकपी
७. बिल भरपाई भौचर
८. अन्य कागजातहरु ।

निवेदक
दस्तखत :
नाम, थर :
ठेगाना :
सम्पर्क नं.

अनुसुची - ३

छनौटमा परेका लाभग्राहीहरु संभौता गर्न आउने सम्बन्धिको सूचना
सूचना । सूचना ॥ सूचना ॥

मिति :

रिव्हीकोट गाउँपालिकाको लुम्बिनी प्रदेश सरकार हस्तान्तरित कार्यक्रम
अन्तर्गत विपन्न वर्ग उत्थान कार्यक्रम संचालनको लागि मिति
..... गते प्रकाशित सूचना अनुसार छनौट परेका तपशिलका
लाभग्राहीहरु/कृषकहरु तपशिलको कागजात सहित मिति

..... गते भित्र गाउँपालिकामा संभौता गरी भुक्तानी प्रक्रिया अगाडि
बढाउन हुन अनुरोध छ ।

तपशिल

- विपन्न वर्ग उत्थान कार्यक्रमको छनौटको आधार तथा मापदण्ड सम्बारी
न्धु चेकलिष्ट ।
- सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिश पत्र ।

.....
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अनुसुची - ३

सम्झौता पत्र

मिति :

यस रिक्वीकोट गाउँपालिकाको आ.व. २०८०/८१ मा प्रदेश सरकारको हस्तान्तरित कार्यक्रम अन्तरगत विपन्न वर्ग उत्थान कार्यक्रममा पशु (बाखा, बंगुर र कुखुरा) हिल टंकी, ढाकाको धागो तथा कृषि सामाग्री खरिद का लागि रिक्वीकोट गाउँपालिका (यस पछि प्रथम पक्ष भनिने) र छनौट परेका कृषक रिक्वीकोट गाउँपालिका वडा नं. निवासी/स्थित श्री(यस पछि दोस्रो पक्ष भनिने) विच तपसिलका शर्तको अधिनमा रहि कार्यक्रम संचालन गर्न सम्झौता भएको छ ।

यो सम्झौता, सम्झौता भएको मिति..... देखि प्रारम्भ भएको मानिनेछ र यो सम्झौतामा संलग्न स्वीकृत प्रस्तावना/स्पेशिफिकेशन/मापदण्ड बमोजिमको कार्य यथाशिघ्र संचालन गरि मिति २०८१ साल असार महिना २० गते सम्म सम्पन्न गरि आवश्यक कागजात सहित दोस्रो पक्षले पहिलो पक्ष समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

१. यस सम्झौता बमोजिमको स्वीकृत प्रस्तावना/स्पेशिफिकेशन/मापदण्ड अनुसार कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य दोस्रो पक्ष आफैले गर्नु पर्नेछ । दोस्रो पक्ष आफैले नगरी अन्य व्यति वा संस्था मार्फत गराउन पाइने छैन ।

२. सम्झौता बमोजिमको कार्य संचालन तथा सम्पन्नको लागि पहिलो पक्ष मार्फत अनुदान स्वरूप विपन्न वर्ग उत्थान कार्यक्रम कार्यान्वयन समिति संयोजकको तोक आदेश बमोजिम प्रथम पक्षले र बाँकी रकम दोश्रो पक्षले व्यहोरिने छ ।

३. दोस्रो पक्षले सम्झौता बमोजिम स्वीकृत प्रस्तावना/स्पेशिफिकेशन/मापदण्ड अनुसार कार्यक्रम संचालन गर्दा कार्यक्रम/व्यवसाय/उघम संचालनका लागि सम्झौतामा समावेश गरिएको श्रोत वाहेक अन्य कुनै सरकारी गैह सरकारी संघ संस्थाबाट सहयोग अनुदान आदि प्राप्त गरिने भए

- प्रथम पक्षलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
४. दोस्रो पक्षले सम्झौता बमोजिमको काम गर्दा प्रथम पक्षवाट खटिएका प्राविधिकहरूले दिएको निर्देशनको पालना गर्नुपर्नेछ ।
 ५. प्रथम पक्षले दोस्रो पक्षलाई भुक्तानि दिदा प्रथम पक्ष समक्ष बडाको सिफारिस, बडा कृषि/पशु प्राविधिक अनुगमन प्रतिबेदन (२/४ वटा फोटो अनिवार्य) र विल पेश भए पश्चात सम्बन्धित एकमुष्ठ बिक्रेता फर्मको बैक खाता मार्फत भुक्तानी दिईनेछ ।
 ६. दोस्रो पक्षको लापरवाहीको कारणबाट कार्य सम्पन्न नभई हानि नोक्सानी भएमा त्यसको सम्पूर्ण जिम्मेवारी दोस्रो पक्षले लिनेछ ।
 ७. दोस्रो पक्षले स्वीकृत प्रस्तावनाको कार्य तालिका बमोजिम मिति २०८१/०३/२० सम्म यो सम्झौता बमोजिमको सम्पूर्ण कार्य (स्वीकृत प्रस्तावना/स्पेशिफिकेशन/मापदण्ड अनुसार) पूर्णरूपमा सम्पन्न गरी संचालनमा ल्याउनेछ । तोकिएको समय अवधि भन्दा पछाडि आएमा पहिलो पक्ष भुक्तानीको लागि बाध्य हुने छैन ।
 ८. सम्झौता बमोजिमको कार्यगर्ने सम्बन्धमा कुनै विवाद आएमा प्रथम पक्षको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।
 ९. यो सम्झौतामा उल्लेख भएका कुराहरुमा यस बमोजिम र अन्य कुराहरुमा प्रचलित एन नियम अनुसार हुनेछ ।

पहिलो पक्ष

दस्तखत

नाम: श्री लेखनाथ पोखरेल

पद: प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

मिति:

कार्यालयको छाप:

रोहवर

दस्तखत

दोस्रो पक्ष

दस्तखत

नाम:

पद:

मिति:

संस्थाको छाप:

रोहवर

दस्तखत

खण्ड ८ संख्या १२ स्थानीय राजपत्र भाग-२ मिति: २०८१/०९/१६

नाम: श्री नारायण बहादुर कार्की

नाम:

पद: गा.पा अध्यक्ष

ठेगाना:

मिति:

मिति:

सम्पर्क न.

सम्पर्क न.

आज्ञाले,
लेखनाथ पोखरेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत